чМіністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України

Кафедра автоматизації електромеханічних систем та електроприводу

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №3

з кредитного модуля «Системи автоматизації-1»

«ДОСЛІДЖЕННЯ РЕЛЕЙНО-КОНТАКТНИХ СХЕМ АВТОМАТИКИ»

Бригада №2

Виконав:

Студент 2-го курсу гр. ЕП-11

Жолоб О. С.

Перевірив: доц. Волянський Р. С.

Мета роботи – практично перевірити різні методи синтезу однотактних та багатоактних схем, засвоїти вивчені методи синтезу дискретних схем автоматики шляхом дослідження їх релейно-контактних варіантів.

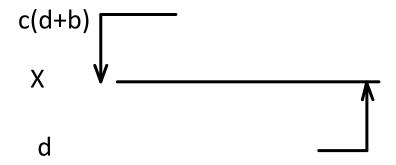
Завдання до лабораторної роботи

1) Умови роботи схеми задано наступними функціями:

$$f_1 = cd + da\overline{b}$$

$$f_2 = cb\overline{a} + a\overline{b}\overline{c}$$

2) Умови роботи схеми подано циклограмою на рис. 3.7.

- 3) Схема має два вхідні сигнали a, b і два вихідних X, Y. Сигнал X=1, якщо обидва сигнала a і b дорівнюють 1, але сигнал а надійшов раніше, ніж сигнал b. Сигнал Y=1, якщо a=1, b=1, але сигнал b надійшов раніше, ніж сигнал a. У будь-який момент часу може змінюватися стан не більше ніж одного виходу.
- 4) Виконати синтез схеми керування за допомогою кнопок «Пуск» і «Стоп». Світлодіод вмикається після натискання кнопки «Пуск» і вимикається із затримкою 8с після відпускання кнопки «Стоп». Час натиснення кнопок менший за затримку часу.

Завдання на роботу

Завдання №1

Умови роботи схеми задано наступними функціями:

$$f_1 = cd + da\overline{b}$$
$$f_2 = c\overline{ba} + a\overline{bc}$$

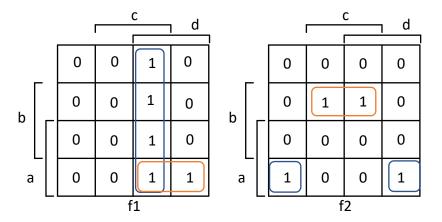

Рисунок 1.1 – Карти Карно

Отже, релейно-контактна схема буде:

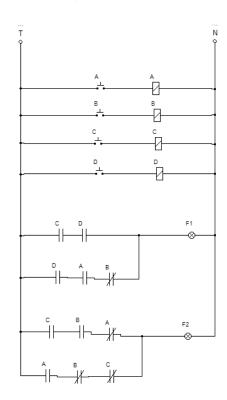

Рисунок 1.2 – Релейно-контактна схема для нашого завдання

Завдання №2

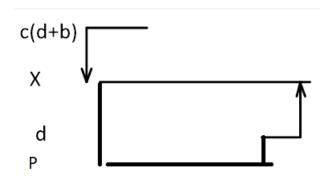

Рисунок 2.1 – Циклограма до завдання 1

Рівняння по циклограмі до завдання 1

$$X = (c(d+b) + X)(d+p)$$

$$P = (c(d+b) + p)\overline{d}$$

Отже, релейно-контактна схема буде:

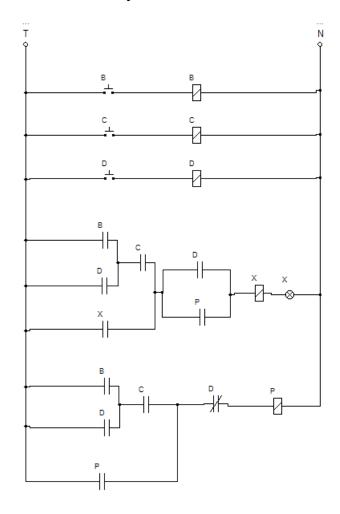

Рисунок 2.2 – Релейно-контактна схема для нашого завдання

Завдання №3

3) Схема має два вхідні сигнали a, b і два вихідних X, Y. Сигнал X=1, якщо обидва сигнала a і b дорівнюють 1, але сигнал а надійшов раніше, ніж сигнал b. Сигнал Y=1, якщо a=1, b=1, але сигнал b надійшов раніше, ніж сигнал a. У будь-який момент часу може змінюватися стан не більше ніж одного виходу.

Таблиця 3.1 – Таблиця істиності

	a	b	X	Y	
1	0	0	0	0	
2	0	1	0	0	
3	1	0	0	0	
4	1	1	1	0	а перше, з 3-го стану
5	1	1	0	1	b перше з 2-го стану

Таблиця 3.2 – Первинна таблиця переходів

		а	b		X	Υ
1	<1>	3	ı	2	0	0
2	1	1	5	<2>	0	0
3	1	<3>	4	-	0	0
4	-	3	<4>	2	1	0
5	-	3	<5>	2	0	1

Таблиця 3.3 – Первинна таблиця переходів з додатковими станами

		а	b		Р
1, 3, 4	<1>	<3>	<4>	2	0
2, 5	1	3	<5>	<2>	1

		а	<u> </u>	)
	0	0	0	1
P	0	0	1	1

Карта карно для проміжної змінної

		a	<u> </u>	
	0	0	1	-
P	-	-	0	0

Карта карно для Х

		а	<u>, l</u>	
_	0	0	0	-
Р	1	ı	1	0

Карта карно для Ү

$$P = \overline{ab} + bp = \overline{b(a+p)}$$

$$X = b\overline{P}$$

$$Y = aP$$

Отже, релейно-контактна схема буде:

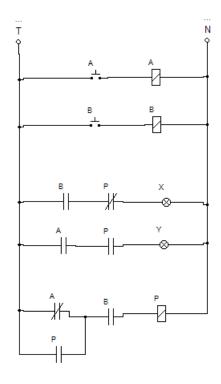

Рисунок 3.1 – Релейно-контактна схема для нашого завдання

Завдання №4

4) Виконати синтез схеми керування за допомогою кнопок «Пуск» і «Стоп». Світлодіод вмикається із затримкою 7с після натиснення кнопки «Пуск» і вимикається після відпускання кнопки «Стоп». Час натиснення кнопок менший за затримку часу.

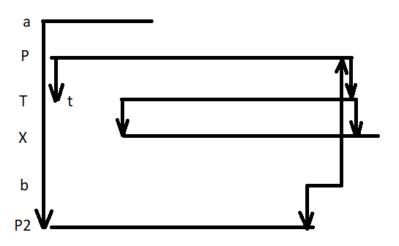

Рисунок 4.1 – циклограма до завдання

$$X = t$$

 $P = (a + p_1)(b + p_2) = P_1$
 $P_2 = (a + p_2)\overline{b}$

Отже, релейно-контактна схема буде:

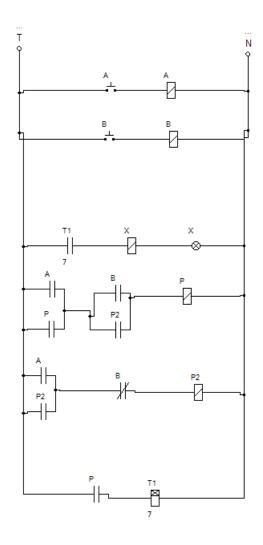

Рисунок 4.2 – схема в EKTS до завдання

Висновок

У даній лабораторній роботі №3, ми практично перевірили різні методи синтезу однотактних та багатоактних схем, засвоїли вивчені методи синтезу дискретних схем автоматики шляхом дослідження їх релейно-контактних варіантів. Набули практичних навичок побудови схем в програмному середовищі ЕКТЅ. Перевірили правильність роботи схем за умовами наших поставлених задач.